

Præsident for Danmarks Naturfredningsforening Maria Reumert Gjerdings tale i Marens Mindes fælleshus, 4. sept. 2020

Kære Kate, Kære Anker, Kære Allesammen.

Vidste I, at de tre mest almindelige vejnavne i Danmark er Lærkevej, Birkevej og Vibevej? Det er meget smukke vejnavne, men det er også en smule ironisk, fordi ofte er navnet på vejene det tætteste beboerne i kvarteret kommer på naturen.

Og det skyldes simpelthen, at vores byer og boligområder sammen med landbruget har fortrængt både viber og lærker.

Det gør I, Kate og Anker, op med. I viser med jeres projekt her, at sådan behøver det ikke at være. I viser, at det er muligt, for os mennesker at leve og bo helt tæt på den natur, som mange af os mærker en ubeskrivelig længsel efter i vores hverdag. I går foran og viser vejen for en måde at bygge og bo på, der forhåbentlig kan danne skole for morgendagens boligkvarterer overalt i landet.

Og jeg siger det gerne igen. Jeg er både imponeret og meget begejstret over jeres fantastiske arbejde med boligprojektet her på Stevns. Fire nye boligkvarterer med giftfri, naturvenlige haver anlagt omkring gadekær, søer, grøfter og frugtlunde. En eng på 40.000 m² og en natursti direkte til havet. Nicolinelund er nytænkning. Projektet er fremsynet, men det er egentlig også logisk. For vi har hér under coronaen i den grad set, hvor meget vi alle sammen har længtes efter naturen.

Og vi der bor i byerne, har valfartet ud i den og sendt en lille misundelig tanke til dem, der bor midt i den. Beboerne på Lærkevej eller Vibevej har været nødt til at søge ud. Væk fra hvor de

bor for at finde naturen, fordi naturen ikke er en del af kvarteret. I årevis har det lidt virket som et selvstændigt mål for både byplanlæggere og for politiske lokalplaner og bygherrer og villaejere at bygge grænser af beton og asfalt op mellem os og naturen.

Og når vi gør det, er der åbenlyst noget, vi mister. Den særlige følelse vi får ved glimtet af en farvestrålende sommerfugl. Det syn vi får på nethinden, når vi hører en frø, der kvækker i nærheden. Og den vilde glæde, der ligger i at få øje på en lille fuglekonge. Vi giver afkald på en helt enorm livskvalitet. Når vi omkranser os med asfalt, fliser og små veltrimmede firkanter af græs, så fjerner vi os selv fra naturen Og vi afskærer os fra de fantastiske oplevelser, den kan give os alle sammen. Både i vores fællesskaber, i vores familier, og når vi har brug for en stund alene.

Bål, snobrød, overnatning i det fri, huler i haven, svampetur, sporjagt. Vi ved desværre, at alle de dejlige naturoplevelser bliver både færre og kortere for hver generation. Vi ved, at i dag kommer kun hvert fjerde barn ud i naturen i hverdagen. Hvert fjerde barn! Vi ved, at det ikke er af ond vilje hos børnenes forældre, men der er så langt til naturen for rigtig mange. At komme til naturen, det er en udflugt, der skal planlægges. Der skal pakkes og gøres klar. Fordi der for rigtig mange mennesker er langt derud. Og jeg tror næsten ikke, at man kan understrege nok, hvor alvorlig den udvikling er. For os som mennesker, for vores børn, og for naturen. Vi ved, at naturen giver både sunde og kloge børn. Børn, der får lov til at være i naturen og få den helt ind under huden, får en helt enestående forståelse af, at vi alle sammen er en del af noget større.

Kærligheden til naturen grundlægges ved, at vi får lov til at være i den. Opleve den. Mærke den. Og det er en følelse, der er med til at præge os hele vores liv. Børn, der har fået lov til at boltre sig i naturen, vokser op som ansvarsfulde beskyttere og benytttere af den. For det man kender, det holder man af. Så vores børn har brug for naturen, for den giver os så meget. Og jeg synes egentlig, at billedet af glade børn med nyfanget fisk rundt om bålet, med røde kinder, eller helt oppe i toppen af et træ; det siger alt.

Men det er bare også vigtigt at huske den anden vej rundt. At naturen har brug for os. Den har så hårdt brug for den kærlighed, vi føler for den. For den er i en elendig tilstand. Vi står over for det største tab af arter, der nogen sinde er set i menneskehedens historie. Og tænk engang, at en af vores allermost almindelige fugle, nemlig hættemågen, nu er kommet på listen over truede og sårbare arter. Den store måge er vigtig i naturen, fordi den beskytter andre arter. Og nedgangen i bestanden betyder også, at der er nedgange i bestande som splitterner og sorthalset lappedykker. Fortrængningen af hættemågen er et symptom på, at naturens krise bliver dybere og dybere. For hættemågen får følgeskab af tusindvis af andre arter. Planter, pattedyr, fugle, krybdyr, insekter, fisk, larver, svampe, padder, edderkopper. Arter som skovmår, damflagermus, stor kærguldsmed. Fine arter som hjertegræs, kostnelliike og trehornet skarnbasse er alle sammen i fare.

Lærken, som har allerflest vejnavne opkaldt efter sig, er så hårdt presset, at antallet af fx sanglærker siden 70'erne er dykket med over 50 procent. Og vi er selv skurkene. For det er os, der har taget arternes levesteder. Det er os, der gør naturen hjemløs. Vi bruger hver eneste tilgængelige kvadratmeter til vores egne behov, og vi er og har været ekstremt uvillige til at dele pladsen med alle de andre arter, vi deler dette land med. Og det er umuligt at komme uden om at nævne landbruget med sine 60 procent af arealet, som tager sin del af naturen med konstant pløjning af jorden og brug af sprøjtegifte.

Men nye veje og bykvarterer tager altså også sin del. De seneste små 10 år har nye mursten og asfalt snuppet hele fire procent mere af landets areal. Og jeg nævner tallene, fordi det er så

vigtigt at understrege, at det er helt nødvendigt, at vi tænker naturen ind i hele vores måde at leve på. Også når vi lægger nye boligområder ud. For riften om pladsen er helt enorm Og naturen bliver altid taberen. Og det er en udvikling, vi er nødt til at stå sammen om at vende. Og måske, det håber jeg, kan det her projekt være et skridt i den rigtige retning. For det er det her tankesæt, vi har så hårdt brug for. Her i Nicolinelund vil vi give plads til naturen. Ikke bare med en nådig bevægelse i udkanten af projektet, men med en dybfølt forståelse for, at naturen skal have sin egen plads. Tæt på os, og sammen med os.

Det tankesæt, I lægger ned over jeres nye boligområde, er dybest set det, vi savner over en kam.

Fra byplanlæggere, lokalpolitikere, til villaejere og til politikerne på Christiansborg. For det er så vigtigt for naturen, at vi bringer den ind alle steder, hvor vi kan. Og det er jo fuldstændig absurd, at vi så ofte er nødt til at sætte os ind i en bil eller en bus for at komme ud til den. For at komme ud i naturen. Vi skal selvfølgelig lade fugle, planter, træer, vand og vilde blomster blive en naturlig del af vores kvarterer og vores hverdag igen. Det vil blive en gensidig gave. For en rig natur giver os ikke alene en enorm livskvalitet; men ved at give naturen plads, så er vi også med til at sikre, at den bliver rig igen. Og på den måde har Nicolinelund og Danmarks Naturfredningsforening en meget stærk fælles interesse i at skabe et boligområde i samspil med flora, fauna og arter, hvor natur og biodiversitet indtænkes i både de store fælles arealer og i alle de private arealer.

Det, jeg stod og talte med Lorry om derude, var, at vi har rykket i erhvervsministeren med udgangspunkt i blandt andet det her projekt, for at få ham til at give naturen sin egen plads i planloven. Så når fremtidens boligområder skal udlægges, så skal man ikke ud at sørge for, at der er en milliard servitutter, men så er det muligt, at de her boligområder også kan planlægges med naturen for øje.

Nicolinelund viser os meget tydeligt, at det er lovændringer for naturen, der skal til.

Tankegodset bag Nicolinelund håber vi kan være inspiration til andre om, at man kan tænke naturudvikling aktivt sammen med byudvikling, så vi sikrer, at naturen ikke bare er det, der er tilbage, når asfalt, beton og almindelig byudvikling har taget sin del, og så nøjes med at sætte vejskiltet op og kalde det Lærkevej.

Jeg ved godt, at vi lægger et meget stort forventningspres på jer, fordi vi har ekstremt store forventninger til, at projektets helt vilde ambitioner også bliver indfriet. At I skaber noget her, der kan være til inspiration. At vi sammen kan vise vejen frem, når andre der skal udvikle deres byer, at de tænker hvordan kan vi gøre det her samtidig med, at vi skaber levesteder. Jeg glæder mig enormt til at vise projektet frem, til at se det folde sig ud, og tak for hvert et hjerte herinde, der har været med i det her, der gerne vil være med til det, og hvis hjerte banker for naturen.

Og tak Käte. Og tak Anker. For jeres mod til at tænke nyt. Jeg ønsker jer alt mulig held og lykke. Tak for ordet.